

VESZPRÉMMEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor. Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor. Egy óra 1 kor.
Lelekészek, tanítók, községi jegyzők 8 koronáért kapják a lapot.
Egyes szám ára a csütörtöki lapból 8, a vasárnapból 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
dr. Matkovich Tivadar.
Laptulajdonos:
Ifj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Veszprém, Buhim-
utca 9.
Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok az utcán is árusíthatnak.

A sárosiakért.

Irta: Berzeviczy Albert.

Szövevényes seregeink mult tavasszal megindult győztes áttörésének az oroszok galíciai arcvonalán első eredménye volt az orosz haderőnek a Kárpátokon innen elfoglalt állásaiból való futásszerű visszavonulása. Sáros északkeleti szöglete volt a legtávolabbi pont ameddig az ellenség Magyarország szíve felé irányított támadásában eljutott és ezt a területet kellett veresége következtében leghamarabb kitérnie.

Igy már 1915. május elején módja volt főbbünknek meglátogatni ezt az elhagyott harteret: látni a küzdelmekből okozott rettentő pusztítást, mely Sárosmegyének körülbelül egyötöd részén viharzott végig. Nyolcvan községet sújtott, közülük huszat betűszerint eltörölt a föld színéről, ezeket tett földönfutókká s milliókra menő kárt okozott.

Ez magyarázza meg, hogy a sárosmegyei inség enyhítésére megindult mozgalom az első volt, mely szervezkedett, a társadalomhoz fordult s amelynek sajtónk lelkes szava segítségére jött. De indokolta ezt az a körülmény is, hogy — legalább amennyire akkor megítélhető volt — a muszkabetörések következményei legsúlyosabban a se-

gélyforrasokban különben is szegény Sárosi sújtották.

Igy még mielőtt a Kárpátok egész vidékének rekonstrukciójára a sajtó buzgó támogatása mellett megindított országos mozgalom létrejött volna, „az oroszok betörése által sújtott sárosi népet segítő bizottság” női- és férfelnöksége a magyar művészek összességéhez fordult azzal a kéréssel, hogy felajánlandó műveikkel tegyék lehetővé egy a nevezett vidék lakosságának segélyezésére szolgáló nagy művészi sorsjáték rendezését.

E felszólítással egyidejűleg megalkult a sorsjáték bizottság Horváth Elemér elnöke alatt és Kónyi Hugó előadósága mellett és elfogadta a végrehajtó bizottság elnöke, Szemerecsányi Miklós által kidolgozott részletes tervet, melynek alapján a „Hermes Magyar Általános Váltósziget Részvétársaság” minden üzleti hasznonról lemondva, sőt nem jelentéktelen kockázattal vállalkozott a pénzügyminiszter ur által engedélyezett nagy művészi sorsjáték lebonyolítására.

A művészekhez intézett felszólítás eredménye minden várakozásunkat messze felülmulta. A magyar művészetnek örök dicsőségére fog szolgálni az, hogy mikor társadalmunk a háborútól ütött sebek orvoslása érdekében a háborús viszonyok által keresetökben

szintén károsított művészeinkhez fordult, ezek kivétel nélkül oly adományokkal siettek a hazafias aldozat-készség oltárát megrakni, amely eddig minden művészi sorsjátékot ugy-méreteire, mint nyereményeinek művészeti értékére nézve teljesen elhomályosítanak. Ugy hogy a sárosi segítőakció sorsjátékának nyereményeül összes magyar művészeink művei szolgálnak. Az ellenséges külföldön letartóztatva lévőket, még a halottaké is. Mert akadtak amatőrjeink, elhunyt, vagy távollévő művészeink hozzátartozói, barátai, leszármazói között sokan, kik adományaikkal kiegészíteni siettek élő és ittlévő művészeink saját ajándékait, úgy hogy a sárosi sorsjáték nyereményei, melyeket egybegyűjtve mutat be az országos Szépművészeti Múzeum, egyuttal a magyar képzőművészetnek oly kiállítását alkotják, melynél szélesebb körű, teljesebbet, változatosabbal régen nem volt alkalmunk látni.

A legkülönbözőbb irányok tipikus képviselőit látjuk találkozni ebben az érdekes egyvelegben. Elhunyt, sőt egyes majdnem már elfeledett művészeinknek hátrahagyott becses művei mellé sorakoznak a legmerészebb újítások uttörőinek képei; a történeti, genre, portrait- és tájképfestés összes válfajai találkoznak itt; a monumentális jellegű szobrászat mellett hely-

Egy évig orosz kórházakban.

Közi: S. E. hadnagy.

Szinte furcsának tetszik, mikor jó kávé után, jókorákat huzva a finom hercegovinai dohányból készült cigarettából, a legjobb pesti kórház hallgatóiban leírom azt a szót, hogy „orosz fogságban”. Hát ilyen is van? Hát voltam én orosz fogságban? Most már két hónapja, hogy az édes hazai levegőt szívom, kivettem már a részem minden jóból, amit csak az „ithon” nyújthat, már az amputált lábam is kinőtt, t. i. már készen van s felvételre vár a műlábam s így már mondhatnám: meg kell erőtlenem a gondolataimat, hogy visszazálljanak oda, ahol csak szenvedés, nyomor és bánat terem, hogy végigrepüljenek azon a sok, sok szenvedéssel telt és mondhatni teljesen örömeitlen uton, melyet 13 hónapon keresztül jártam s mely sosem akart véget érni, de hála Istennek mégis véget ért. Sajnos, a szorgalmasan vezetett naplómát elvették muszkák, mikor kicseréltek s így csak emlékezetből tudom leírni a velem történeteket, csak azokat az eseményeket és körülményeket vehetem papírra, melyek élénkebben megmaradtak az

emlékemben, melyeket még nem írtott ki onnan az édes jó hazai élet és az, amit csak most tanultam meg igazán becsülni: a szabadság!

1914. november 4-én a San folyó mellett vígan ramsliztunk a lövészárokból szegény Antalfi hadnaggal, minden csendes volt körülöttünk, csak néha zizegett a fejünk felett egy-egy puskagolyó, ez azonban egy cseppet sem zavart bennünket a kártyázásban, ellenben annál nagyobb felfordulást csinált a berregő telefon, melyen Bedi százados leadta Antalfinak a hadosztály parancsot, hogy „tüzéségi előkészítés után roham”. No jó, ha roham, hát legyen roham. Meg is csináltuk, sikerült is, én azonban körülbelül 100 lépés befutása után gyönyörű kis robbanó golyót kaptam a bal térdemben s ott maradtam két napig a csatatéren, majd két nap múlva, mialatt éppen elég időm volt általánosítani magamon az éhhalál összes szimptomáit, rám talált egy jöképtű muszka baka. Nem mondhatnám, hogy nem jobban örültem volna egy magyar bakának, de hát elvégre mégis ő volt az egyetlen élő lény, akítől megmentésem remélhettem s így tulajdonképpen örültem is neki. Szerencsém is

volt vele, úgy látszik, jobb családból való lehetett, mert nem kért tőlem mást, mint különféle jelek útján cigarettát s mikor a neki nyújtott tárcából egyet átvett, a többi visszaadta. Megjegyzem, ez az első vizit nem mindig folyik le ilyen szolidan, sőt a legtöbb esetben nagyon is szomorú következményekkel jár. Bizony hosszú fogságom alatt alig jött olyan tiszt, akit muszkák a megtalálásnál ki ne fosztottak volna, sőt volt velem együtt egy 2. honvédezdrebeli zászlós, akit a kozák, mikor már teljesen kifosztotta, még jól hátba is szurt. Mint érdekességet felemlítem, hogy ezt a zászlóst, mivel a bluzát is elvette a jó szívű kozák s így a rangja nem volt látható, a világért sem akarták tisztnek elfogadni, csak azután, mikor pár szót beszélt franciául és mivel lövagnadrág volt rajta, hitték el, hogy tiszt. Szóval engem teljes becsületességgel kezeltek a megtalálásnál, a jelen volt tiszt még kakaoval is megkínált s azután elvittek az első költözőállomásra. Mikor már jó közel voltak velem a sebesültívó emberek a költöző helyhez, egyszerre csak letettek és elkezdtek összedörzsölni a hüvelyk és mutató ujjukat, ami, ha jól tudom, a világ minden nyelvén

jut a kisplasztikának, a befejezett, kész képek mellett a nagyérdemű vázlatoknak, az olajfestés mellett az akvarellnek, rajznak és a művészi sokszorosítás különféle fajának; a karikatúra és illusztráció is képviselve van s bár az ajándékkal szemben még az elnézés is jogos volna, művészi jury gondoskodott róla, hogy a kiállításra s így a nyeremények közé is csak művészi mértéket megütő küldemények jussanak.

Az ekképpen tisztán és kizárólag ajándékokból eredő festészeti-, rajz-, szobor- és grafikai műveknek, melyek kisorsolás alá kerülnek, száma 850 s azoké, melyek a kiállításon elhelyezhetők voltak, megközelíti a hét évszázadot; általuk 350 művésznünk van képviselve, a független jury által eszközölt becslés szerint összesen 300.000 korona értékű művel. E művek anyagi értéke — mint a hogy az sorsjártéknál elkerülhetetlen — természetesen igen különböző. Különbséget okoznak közöttük a művészi név, a mű méretei, plasztikai műveknél azok anyaga stb. De az az erkölcsi érték, melyet a nemes célért buzgó hazafias áldozatkészség kölcsönöz az adományoknak, valamennyinél egyenlő. Művészeink kisebb-nagyobb alkotásaik mind egyikében nemes, hazafiúi szívők ara-

nyát hozták áldozatul a haza oltárára. Hála és dicséret ezért nekik! De hála és dicséret illeti meg különösen azokat az ügybarátokat is, kik az adományok összehozása s kiállításunk rendezése körül eléggé meg nem becsülhető, fáradságos munkát fejtettek ki. Mint ilyenekről kötelességünk különösen Lesskó Jánosról, az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat h. titkáráról és Szlányi Lajos festőművészről megemlékeznünk.

Lelek közönségünkön a sor, hogy a rendkívül előnyös esélyekkel kínáló sorsjátékot tömeges részvételével sikerre vigye. A kibocsátott sorsjegyek darabjának ára öt korona; ezzel kiki 850 nyereményre játszik, melyeknek legnagyobb értéke 18 000, a legkisebb pedig 50 korona.

Arról van szó, hogy nagy művészi értékű nyereményekre való kiállítás mellett adományainkkal újra fölélesszünk tömérdek a háború viszonyaitól lesújtott gazdasági existenciát s hazánknak megmentünk azt a szegény, jó határszéli népet, amely a muszka invázió minden viszonyait és minden kísértéseit is kiállva, hű maradt hazájához, vallásához és nemzetéhez. Illó, hogy inségében nemzete se feledkezzék meg róla!

A háború.

A miniszterelnöki sajtóosztály táviratai.

Höfer jelentése.

(Február 23.) Orosz és délkeleti hadszíntér: Nincs újabb esemény. — Olasz hadszíntér: Az Isonzo-vonalon különösen Plavanál a tüzérségi harcok meglehetősen élénken voltak. **Egyik repülőrajunk Lombardiában gyártelepek ellen támadást intézett.** Két felderítő repülőnk Milanóig hatolt elő. Másik repülőrajunk a Garda-tó melletti Deszenano kikötőtelepeit és az ottani olasz repülőállomást támadta meg. Mindkét bombázás alkalmával számos találatot figyeltünk meg. Az összes repülőjárművek épségben tértek vissza.

pénzt jelent s így én is megértettem és négyen lévén, adtam nekik 4 koronát. Ezt kevésnek találták, miért is adtam nekik még egy koronát, ezzel aztán már megelégedtek.

Az első kötőzőállomás nem valami fényes benyomást tett rám. Bődületes piszok, a nagy terem közepén álló nagy szamovárból kiömlő víz szép csendesen folydogál végig a termen, amelyben szorosan egymás mellé tolt számtalan ágyon fekszenek a betegek. Ajtója nincs a tetemnek s a jó hideg novemberi szél vigan dudál a sok beteg fülebe. Kötést itt csak az kap, aki a csatateren nem lett bekötve. Engem végig hurcoltak három ilyen kötőzőhelyen, anélkül, hogy megnézték volna a lábam, ellenben a legelsőben már megrohant vagy hűs sanitár, hogy váltsam be a pénzem orosz pénzre. Adtak husz koronáért öt rubelt, míg ugyanakkor, mint később értesültem, már 7 rubelt adtak az országban 20 koronáért. Később folyton emelkedett a pénzünk értéke, úgy hogy, mikor hazajöttem s Péterváron (ardon Petrográdban) beváltottam orosz pénzem osztrák pénzre, már 45 rubelért adtak 100 koronát.

(Folyt. köv.)

Höfer jelentése.

(Február 24.) Orosz hadszíntér: Tarnopoltól északnyugatra biztosító csapataink az oroszoknak előretolt tábori őrszancaink ellen intézett előretöréseit **verték vissza.** Egyéb nevezetesebb esemény nincs. — Olasz hadszíntér: A tenger melléki harc vonalon az élénk tüzérségi harcok tovább tartanak. Az ellenség vonalai mögött több helyen nagyobb tüzérségi figyeltünk meg. — Délkeleti hadszíntér: Az ellenséget egy előretolt állásából **vetettük vissza.** Egy osztrák-magyar repülő a durazzói kikötőben fekvő olasz hajókra bombákat dobott. Egy szállítóhajón tüzérségi támadt és a hajó elsüllyedt.

Német jelentés.

(Február 24.) Nyugati hadszíntér: A Souchez-től keletre végrehajtott robbantásunk az ellenség állását jelentékenyen megrombította. A foglyok száma itt 11 tisztre és 348 főnyi legénységre emelkedett. A Maas-magaslatokon a tüzérségi harcok tovább folytak. A folyótól keletre megtámadtuk azt az állást, amelyet az ellenség körülbelül Consenvoye — Azannes falvak magasságában másfél év óta az erődítési művészet minden eszközével kiépített. A támadást 10 kilométernél nagyobb szélességben és három kilométer mélységben vittük keresztül. Az ellenség igen jelentékeny, véres veszteségek mellett több mint 3000 foglyot és nagymennyiségű még át nem tekinthető hadianyagot vesztett. Fejső-Elszászban Heideweiler-től nyugatra elfoglaltuk az ellenség állását 700 méter szélességben és 400 méter mélységben, amely alkalmával 80 fogoly jutott kezünkre. A lefolyt számos légi harcban repülőnk főlényben maradtak. — Keleti és balkáni hadszíntér: A helyzet változatlan.

Höfer jelentése.

(Február 25.) Az orosz és olasz harcúterén nincs nevezetes. — Délkeleti harctér: Csapataink Albániában **megverték az olaszok és Esszad pasának seregeit Durazzónál;** kisebb csapatok átkeltek az Arzen alsó folyásán és hatalmukba kerítették az ellenség Bazar-Szajnál fekvő utolsó előretolt állását; a Savona olasz dandárt erősen kiépített főállásából **kiűzték,** egy másik osztagunk pedig elfoglalta a Durazzozhoz közel fekvő Sastó-Biancónál levő sáncokat, árkokat, a menekülő ellenséget üldözik.

Német jelentés.

(Febr. 25.) Nyugati harctér: A Maas melletti sikerünket betetőztük, Brabant Hautmont és Samogneux helységek és a Baumonflói északra fekvő egész erdősegek és Herbebois elfoglalásával. Metztől délre egy francia őrsöt megleptünk, közülük 50-et elfogtunk. — Keleti hadszíntéren tüzérségi és járőrharc volt.

Hírek.

— **Katonai kitüntetések.** Ő felsége a király parancsára a legfelsőbb dicsérel elismerés tudtul adatott Abonyi Győző népi főhadnagyának a III.-31. népi hadtápszászlóaljnal és Nikolajevits István a 31. h. gy. ezredhez beosztott 7. h. gy. e. tart. hadnagyának. A koronás ezüst érdemkeresztet kapta a vilétségi érem szalagján Németh József I. o. főpatkó mester a 7. h. huszár-

Német jelentés.

(Február 23.) Nyugati hadszíntér: A Labassée-csatorna és Arras között, határos tüzelésünk után a **franciák állásából 800 métert rohammal elfoglaltunk és 7 tiszte és 319 főnyi legénységet elfogtunk.** A Somme és az Oise között, az Aisne-fronton és a Champagneban fokozódott a harci tevékenység. Tahure-től északnyugatra a franciák kézigránattámadása **meghúsult.** Végül Maas körüli magaslatocon tüzérségi harc indult meg. Mindkét fél repülői közti számos légi ütközetre került a sor, különösen az ellenséges arcvonal mögött. Egy német léghajó ma éjjel Revignynél áldozatul esett az ellenség tüzelésének.

Török jelentés Erzerum elestéről.

(Február 21.) Hadseregünk katonai megfontolás alapján Erzerumtól nyugatra fekvő állásokba veszteségük nélkül vonult vissza, miután a várostól 15 kilométernyire keletre fekvő állásokat, valamint 50 régi ágyut, amelyeket nem lehetett elszállítani, a helyszínen megsemmisített. Az oroszok által terjesztett ama fantasztikus hírek, hogy Erzerumban 1000 ágyut zsákmányoltak és 80.000 foglyot ejtettek, ellenkeznek az igazsággal. A valóságban Erzerum környékén nem voltak harcok, eltekintve azokról, amelyek az említett állásokban játszódtak le. Alapjában véve Erzerum nem volt erőd, hanem nyílt város. A környéken lévő elavult erődítményeknek nem volt katonai értéke. Ez okból a város tartását nem vettük tervbe.

Maganértesüléseink.

Az entente megbünteti Nikitát.

A Lokalanzeiger jelenti Bérlinből: A Brsevijsa Vjedomoszti szerint az entente befejezte a Montenegró fegyverletétele feletti vizsgálatot. Oroszországra nézve Orosz, Olasz-

ezredben; hadidiszteményes 3. o. kat. érdemkeresztet kapták rétalapi Mihály Kálmán 7. h. huszárezredbeli százados és alsódrakóczi Morvay Béla 7. h. huszárezredhez beosztott nyug. áll. százados és Salmen Henrik a 31. h. gy. ezr. beosztott cs. k. 31. ezredbeli főhadnagy. A hadsergő főparancsnoksága által dicsérő elismerésben részesültek Rónai Horváth Jenő 7. h. huszár e.-beli, a vezérkarhoz beosztott főhadnagy és Papp Mihály 7. h. huszárezredbeli az 1. népf. h. huszárokhoz beosztott főhadnagy, gazdasági tiszt. A 2. o. ezüst víztéségi érmet kapták és Lendvay István távbeszélő a 7. h. táb. ág. ezrednél; Galambos József I. o. számvivő altiszt, Blanár Károly tizedes, Gatgán János, Valaska Pál, Benkő János és Viola László őrcvetők a 31. h. gy. ezredben. A bronz víztéségi érmet kapták: Kontor János 31. h. gy. e. honvéd, Widder József, Latzko József 31. népf. őrmesterek és Erdős Gyula 31. népf. utász.

— **Az Irgalmas nővérek főnöknőjének kitüntetése.** Impezáns, megható és lélekemelő volt az a külsőségeibe szerény ünnepély, melyen pénteken dr. Zuber György kórházparancsnok átnyújtotta László Emília rendfőnöknőnek a király által adományozott hadiékülményes vörös kereszt kitüntetést. Az ünnepségen megjelent dr. Zuber György kórházparancsnokkal az élén a veszprémi katonakórházak teljes tiszti- és orvosi kara, az ápolónők teljes számban, a kórházi ápolók egy csapata, továbbá az Irgalmas nővéreknél ápoló összes, valamint a többi kórházban ápoló betegek egy része. Azonkívül kiszámu, de előkelő közönség Dr. Zuber György egy igazán magas röptű megható lelkes beszéd kíséretében tüzte fel ünnepelt mellére a kitüntetést, aki azt könnyekig meghatva köszönte meg. Azután a növénydekek adtak elő kis szindarabokat, szávallatokat és zongoradarabokat jeles készültséggel. Az ünnepély végén Illényi tizedes a katonák nevében üdvözölte az ünnepeltet.

— **Katonai kinevezések.** A Rendeleti Közlöny szerint ő felsége a király kinevezte népfelkelő segédorvossá Schlesinger Salamont, a 331. gy. zászlóaljnál, Veczkó Alajost és Solymosi Pétert. Népfelkelő zászlóssá pedig kinevezte Bott Dániel hadapródot a 31. népf. par. nyilvántartásában.

— **A Szinpártoló egyesületi választmányi ülést tartott** e hó 24. é. n. d. u. 4 óra-
kor a Veszprémi Takarékpénztár tanácsster-
mében dr. Óvári Ferenc elnöke alatt. A
gyűlés tárgyalta Szalay Mór mozi tulajdo-
nossal kötött bérleti szerződést s azt jóvá-
hagyta. Dr. Patek Béla kérelmét, hogy pár
napos szereplésre a színház átengedjék
fennforgó okok miatt a választmány nem
teljesítette. A színház vasbeton munkálatainak
felülvizsgálása, átvétele s a vállalkozóval
való elszámolás végrehajtására az elnökséget
kérte fel a választmány. Elhatározta a vá-
lasztmány, hogy a március 15-ikét szokása
szerint megünnepeli, az ünnepély program-
jának összeállítására az elnököt kérte fel. A
gyűlés köszönetet szavazva buzgó elnökének,
ennek éltetése után szótoszlott.

— **Sza-adságolás.** Gold Ödön 31.
h. gy. ezredbeli népf. hadnagy várakozási
illetékekkel szabadságoltatott; Vanek Géza Ist-
ván 31. h. gy. ezredbeli tart. hadnagy szol-
gálaton kívüli viszonyba helyeztetett.

— **Felmentés a bevonulás alól.** Báró
Hazai Samu honvédelmi miniszter a képvil-
selőházban kijelentette, hogy a 43—50 évesek
bevonulását nem halaszthatja el, de fölha-
talmazta a közigazgatási hatóságokat, hogy
mindazokat a népfelkelőket tartásá vissza,
akiknek fölmentési kérelmét pártólól ter-
jesztették fel. A polgári hatóságokhoz pedig
körtáviratot intéztek, mely szerint a járási
tiszviselők és városi hatóságok felhatalmaz-
tatnak, hogy halaszthatatlan mezőgazdasági
munkálatok elvégzése céljából a még be nem

vonult, vagy felmentés alapján még otthon
tartózkodó és felmentésüket, illetve újbóli fel-
mentésüket kért egyének igen kivételes és
sürgős esetekben megengedjék, hogy felmen-
tési kérvényük elintézését tartózkodási helyü-
kön bevárassák. Ezeket az engedélyeket
azonban táviratilag kell a felmentést engedé-
lyező katonai (honvéd) hatóságoknak beje-
lenteni. A bizonytalan időre szóló felmentésre
javaslatba hozott *dohánykertészek és dohány-
termelők egyelőre felmentetteknek tekinten-
dők*, amiről az illetők azonnal értesítendők.

— **Esküdtszéki tárgyalások.** E hó
20-án tárgyalta a veszprémi esküdtbíró-
ság Kerner Ferenc nagysztergári lakos bűntügyét,
aki Hoffer János ugyancsak nagysztergári
korcsmárost vadászfegyverrel agyonlőtte. A
kiderített tényállás szerint Kerner 1915. nov.
25-én Hoffer korcsmájában borozott s ez
alkalommal az utóbbival szóváltásba keve-
redett ami csakhamar tetlegességgé fajult,
amelynél Kerner huzta a rövidebbet. E feletti
felindulásában haza szaladt a vadászfegyve-
réért, amelyel visszasietett a korcsmába s ott
Hoffer Jánost agyonlőtte. Az esküdtiek erős
felindulásban elkövetett szándékos emberölés
bűntettében mondták ki Kerner Ferencet
bűnösnek, akit a bíróság eme verdikt alapján
9 évi fegyházra ítélte. Dr. Illés Dezső, aki
védelmet kíváló szónoki tehetséggel s a
mentő és enyhítő körülmények lelkiismeretes
és ügyes csoportosításával teljesítette, a bünt-
etés sulyos volta miatt, védenével együtt
jogorvoslattal élt. — Febr. 21-én Szőke Ist-
ván mezőlak—asszonyfai lakos felett itélkezett
az esküdtbíró-ság, aki a múlt év őszén beteg-
ges feleségét megrugdalta ugyanynyira, hogy
az amagy is gyenge asszony belehalt a
sértüléseibe. Az esküdtök halált okozott sulyos
testi sérítésben mondták ki Szőke Istvánt
bűnösnek, minek folytán a bíróság őt 4 évi
börtönrre ítélte, — amibe vádlott es védője
dr. Benkő Károly is megnyugodtak.

Elhisszük. Nem a bíróság ellen szó-
lunk, amidőn a két esetet összehasonlítva
reá mutatunk a fennforgó anomáliára. Az
első esetben egy férfi egy lövéssel megöl
erős fölindulásában egy másik idegen férfit,
aki őt megütötte. A másik esetben egy erő-
teljes férfi halálra rugdal egy nyomorék nőt,
aki neki hiestársa, akit — az oltár előtt
tett esküje szerint — betegségében ápolnia
kellene. Amaz kapott 8 évi fegyházat emez
4 évi börtönt. Igazán: „difficile est satiram-
non scribere”.

— **Amerikai magyarok feldult tűz-
helyeinkért!** Az amerikai magyar Népszava
kiadója Berkó D. Géza, a lap budapesti
tudósítójának, Pivány Jenőnek kezdeménye-
zésére nagyszabású gyűjtést indított a hábo-
ruban feldult tűzhelyek újrátelépítésére. E
mozgalom avval a felhívással kezdődött, mel-
lyet az Országos Bizottság elnöke Khuen-
Héderváry Károly gróf intézett az Amerikai
Magyar Népszava útján az új világban élő
magyar honfitársainkhoz. A gyűjtés, amely-
nek védnökségét Nuber Sándor newyorki
főkonzulunk vállalta el, már eddig is szép
eredményt ért el és a legszebb reményekre
jogosít. A testvéri szeretet, amellyel magyar
iránt viseltetik, áldozatkész megnyilvánulá-
sában áthidalja így még az óceánt is.

— **A kutyáról.** Már rég tudvalevő és
sokszor elmondott igazságok azok, amelyek
a kutyáról szólnak. Hogy kedves, hű pajtás,
jó házóró, védő, a bűnügyi vizsgálato-
knál és a harctéren hasznos stb. állat, Most
azonban olyan vonatkozásban leszen róla
szó, amelyben nem olyan tetszős, rokon-
szerves és népszerű: amidőn tudniillik adót
kell érte fizetni, a kutyaadót. Egyébként,
ámbar a magyar természet semmiféle adófi-
zetést nem vesz be szivesen, mégis ez a
kutyaadó sem annyira boszantó békés, nor-
mális időben, amikor az embernek reáé-
re ideje és pénze van hozzá. Ellenben igazán
alkalmas arra, hogy meggyűlöltessé velünk
a mi hűséges háziállatunkat, mikor így a
háborus drágaság idején, amikor az ember-

nek nem azon kell spekulálnia, hogy mit
egyék, hanem, hogy mit *ne* egyék, kutyá —
adó — intő piros cédulákat hordoznak a
nyakára. És mi — őszinben szólva — nem
is gondoljuk, hogy általában is, de különö-
sen a periferiakon ez az adó nem olyan je-
lentékeny összeget képviselne, a kint levő
hátralékokkal egyetemben sem, hogy az
behajtás esetén képes lenne csak részben
is csillapítani a világháboru falánk moloch-
jának az éhséget. Hát akkor minek a loka-
lis érdemszerzés miatt molesztálni s különö-
sen diszpusztálni ilyen időszerűtlen kincstári
igények hajszolásával, az amagy is anyagilag
tulságosan igénybe vett, lelkileg az izgalom
szuperlativusán álló közönséget, amelyel
szemben a központi főkormányzat a lénye-
gesebb és nagyobb horderejű kérdésekben is
az engedékenység, türelem és elnézésnek
igen helyes és méltányos magatartását tanu-
sítja és kívánja alantóságaitól is.

— **Lóosztályozás.** Mi már lapunk
14-ik számában megemlítettük, hogy lóosz-
tályozás lesz s hangsúlyoztuk, hogy az osz-
tályozandó lovak becserétké az ide vonat-
kozó miniszteri rendelet értelmében nem a
háboru előtti, hanem a mai természet szerü-
leg jelentékeny áremelkedésnek megfelelőleg
állapítandó meg. Azt is megjegyeztük, hogy
ettől — noha az dr. Véghe Kálmán alispán
által közhírré tétetett és minden előjárás-
nak megküldött, — sok helyen eltérés történt.
Azóta is hallottunk panaszokat, amelyek
lehet és kell is és fogják is orvosolni; mert
az a legnagyobb igazságtalanság lenne, ha
a lótulajdonos, akinek a mostani forgalmi
árak szerint illeszkedik be a lóvaiban fekvő
tőkéje az összegyagonába, ebben megkár-
osítva, vagyona megcsönkítették s azonfelül
arra legyen kényszerítve, hogy a kincstár ál-
tal besorozott lovai helyett, be nem vált,
tehát rosszabb anyagot vegyen, amit ugyan
nem fognak neki egy fillérral sem olcsóbban
adni, mind az eddigi és az újabb fogyasztás
folytán méginkább felemelkedett árákon.

— **Mezei egerek irtására „Ratin”
tenyészet.** A patkányok, hörcsögök, ürgék,
egerek irtására már régebben jó sikerrel
használták a „Ratin“-t. Dr. Raebkger újab-
ban megkísérelte a mezei egerek irtását „Ra-
tinnal”, melyre a szász tartomány földjei
kedvező alkalmat nyújtottak. Az említett te-
rületen már a „Ratin” kihelyezését követő
harmadik napon több ezer hullát találtak a
földeken, míg a vadállomány, vagy más
szabadon élő állatok között elhullás nem
fordult elő. A „Ratin” tenyészet tehát mezei
egerek pusztítására határozottan alkalmas.
Bővebb felvilágosítással szolgál, a „Ratin”
vezérképviselőség, Budapest, VII. Rottenbil-
ler-utca 30. szám.

— **A Társaság.** Ezuttal Jeszenszky
Sándorné, a nagymiveltésű és társaság-
szerte kedvelt dáma szól hozzá a magyar
társaság kérdéséhez s pompás cikkében
érdekes nézőpontokból fejtegeti a nagy jelen-
tőségű problémát. Tormay Cecil pályakoszo-
rus regényének egyik gyönyörű részlete mel-
lett a Klebelsberg Kunó grófról Lhevinne
Józsefről írott cikke, az Egymás Közt rovat
és több érdekes apróbb közlemény mellett
Kiss Géza, Sziny Lajos és M. Radich Jolán
versei teszik változatossá az illusztrációban
is bővelkedő új számot. A Társaság előfibe-
tési ára egész évre 18 K, félévre 10 K,
negyedévre 5 K. Mutatványszámot ingyen
küld a kiadóhivatal: Budapest, Ritz-szálló.

**A Török Vörös Félhold ké-
peslevelezőlapjait 20 fillérrért áru-
sítja az Országos Bizottság (Bu-
dapest — Képviselőház.)**

Ápolónők felvétele.

A veszprémi es. és kir. tartalék kórházban (polgári és kereskedelmi iskola) hivatásos ápolónők napi 2 korona fizetéssel, ételmezzéssel esélyleg lakással felvétetnek. Előnyben részesülnek azok, akik a kórháznál mint önkéntes ápolónők már működtek vagy más kórházban hasonló minőségben teljesítettek szolgálatot.

HIRDETÉSEKET
FÖLVESZ
A KIADÓHIVATAL.

! Fürdő !

Veszprém, Hosszu-utca.

Van szerencsém a n. é. közönség nagybecsű pártolásába ajánlani a Hosszu-utcán lévő

Hoffenreich-féle fürdőt,

amelyet a től idénre a higiénia követelményei szerint a legnagyobb kényelemmel rendeztem be.

Jó levegőjű meleg kabinok; zárt folyosó, hűtő hely.

A fürdő egész nap nyitva.

A kádfürdőhöz kizárólag forrás víz használtatik!

Masszírozó és tyukszemvágó a vendégek rendelkezésére áll.

Szives támogatást kér

Kalmár Lajosné,
mint hadbavonult férjem meghatalmazottja, fürdőbérlet.

KURTZ GYULA
VESZPRÉMBEN és PÁPÁN

Új és használt
zongora, pianino, harmonium
és cimbalom raktára.

Kölcsönzések, javítás- és
hangolások helyben és
vidéken is teljesítetnek.

Avult hangszerek újakért becseréltetnek.

ELADÓ

a szentkirályszabadjai határban közvetlen a veszprémi határ mellett 8000 □-öl kiterjedésű, igen jó minőségű szántóföld és a vörösberényi hegyen 4500 □-öles szőlőterület.

Érdeklődőknek teljes felvilágosítást nyújt

Dr. Györffy Zoltán
ügyvéd

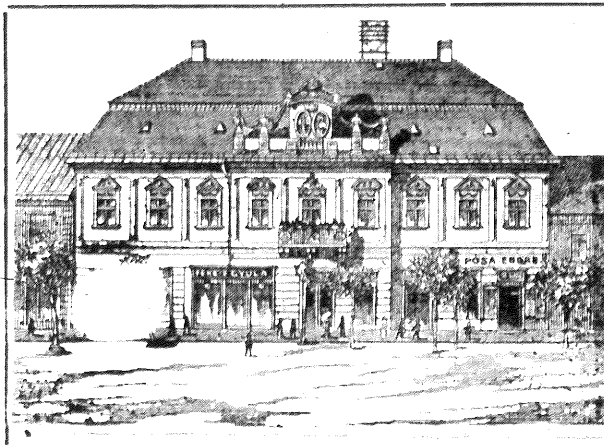
Veszprém, Szabadi-u.

Névjegyek, stb.

mindenféle

könyvnyomdai

munkákat

izlésesen

és

jutányosan

készít

PÓSA ENDRE könyvnyomdája

VESZPRÉM, Rákóczi-tér 3. szám. (Saját ház.)

Könyvkereskedés.

(Telefon 93.)

Könyvkötészet.